

Страховий менеджмент

тестові завдання

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА

Підлягає поверненню на кафедру

СТРАХОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Тестові завдання

Укладач Кучерівська С.С.

Чернівці

Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича
2026

УДК 368.021(076.3)

С-836

*Друкується за ухвалою вченої ради
економічного факультету
Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича
(протокол № 9 від 18 березня 2026 р.)*

С-836 **Страховий менеджмент** : тест. завд. / уклад. : Кучерівська С.С.
Чернівці : Чернівецьк. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2026. 44 с.

Видання містить тестові завдання для самостійної перевірки знань з дисципліни «Страховий менеджмент». Завдання згруповані за темами і враховують знання, набуті студентами при вивченні дисциплін «Страхування», «Фінанси страхових організацій», «Страхові послуги», «Менеджмент». Передбачені мінікейси для апробації та перевірки різних шляхів розв'язання проблем.

Для здобувачів освіти, які вивчають дисципліну «Страховий менеджмент», та усіх, хто цікавиться страховою справою.

УДК 368.021(076.3)

© Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича, 2026

© Укладач: Кучерівська С. С., 2026

ЗМІСТ

ВСТУП	4
ТЕМА 1. Суть і роль страхового менеджменту	5
ТЕМА 2. Комунікації та інформаційне забезпечення страхового менеджменту	9
ТЕМА 3. Ресурсний потенціал, структура й органи управління страховою компанією	14
ТЕМА 4. Планування у страховій діяльності	18
ТЕМА 5. Управління відбором ризиків на страхування	22
ТЕМА 6. Регулювання страхових претензій	26
ТЕМА 7. Управління фінансовою стійкістю страхової компанії	30
ТЕМА 8. Фінансовий моніторинг у страховій компанії	35
МІНІКЕЙСИ	40
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	42

ВСТУП

Сучасний страховий ринок – це вже не просто система перерозподілу збитків, а складна екосистема, де успіх визначається не лише капіталізацією, а й інтелектуальним капіталом менеджменту. Страхування за своєю природою є «невидимим товаром», якість якого клієнт може оцінити тільки в момент критичного випробування – настання страхового випадку. Саме тому ефективність управлінських процесів тут нерозривно пов'язана з точністю комунікації, етикою взаємодії та здатністю перетворювати сухі цифри актуарних розрахунків на зрозумілу цінність для споживача.

Пропонований збірник тестових завдань із дисципліни **«Страховий менеджмент»** розроблений як інструмент для верифікації теоретичних знань і прикладних компетенцій.

Тести поєднують класичні положення страхової справи та сучасні міжнародні стандарти, нововведення і технології, положення фінансового права.

Ситуаційні завдання вимагають розуміння того, як одне рішення впливає на фінансовий результат у всій компанії.

Якщо студент/студентка проходить його без підказок на 80% і більше, то він/вона готова до роботи в реальній страховій компанії.

ТЕМА 1. СУТЬ І РОЛЬ СТРАХОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

1. Що є головним об'єктом управління у страховому менеджменті?

- а). Виключно процес продажу полісів;
- б). Сукупність страхових та фінансових відносин, а також ресурсів страховика;
- в). Тільки державні податкові відрахування;
- г). Особисте майно працівників компанії.

2. Яка функція менеджменту виконується при порівнянні фактичних показників збитковості із запланованими?

- а). Мотивація;
- б). Організація;
- в). Контроль;
- г). Прогнозування.

3. Який сучасний підхід у менеджменті (InsurTech) дозволяє компаніям миттєво адаптувати тарифи під поведінку клієнта?

- а). Статичне анкетування;
- б). Динамічне ціноутворення на основі Big Data;
- в). Класичний середньо-ринковий розрахунок;
- г). Фіксований державний тариф.

4. У чому проявляється роль страхового менеджменту в системі сталого розвитку (ESG)?

- а). У відмовах від виплат за екологічні ризики;
- б). В інтеграції екологічних та соціальних факторів у стратегію та інвестиційну політику;
- в). У збільшенні витрат на паперову документацію;
- г). У переході на співпрацю із офшорними компаніями.

5. Який рівень менеджменту відповідає прийняттю рішень про вихід на нові міжнародні ринки?

- а). Нижча ланка (лінійні менеджери);
- б). Середня ланка (начальники відділів).;
- в). Вища ланка (Вище керівництво);
- г). Позаштатні агенти.

6. Що означає принцип «клієнтоцентричності» в сучасному менеджменті?

- а). Продаж клієнту якомога більшої кількості послуг;
- б). Побудова процесів навколо потреб та досвіду клієнта;
- в). Обмеження спілкування з клієнтом після отримання премії;
- г). Проведення конференцій із клієнтами.

7. Як ефективний менеджмент страховика впливає на вартість страхової компанії (Enterprise Value)?

- а). Знижує її через витрати на зарплати;
- б). Підвищує її через оптимізацію ризиків та стабільність грошових потоків;
- в). Не має ніякого впливу;
- г). Впливає лише у випадку банкрутства.

8. Регулювання діяльності на страховому ринку України, на сьогодні, проводить:

- а). Міністерство фінансів України;
- б). Ліга страхових організацій України;
- в). Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг;
- г). Жодної правильної відповіді.

9. Що з наступного є загрозою для СК?

- а). Фасадна стіна будівлі центрального офісу компанії;
- б). Законодавче збільшення розміру статутного капіталу для ведення діяльності;
- в). Зменшення виручки від реалізації продукції;
- г). Відсутність ліцензії на медичне страхування.

10. Департаменталізація – це...

- а). Преміювання працівників компанії;
- б). Період життєвого циклу страхової компанії;
- в). Групування робіт і видів діяльності у певні блоки;
- г). Реакція на порівняння.

11. Головна мета страхового менеджменту – це:

- а). Максимізація збитків для зменшення податків;
- б). Забезпечення конкурентоспроможності та фінансової стійкості компанії;
- в). Тільки розширення агентської мережі;
- г). Задоволення інтересів засновників.

12. Специфіка страхового менеджменту зумовлена:

- а). Відсутністю державного регулювання;
- б). Ймовірнісним характером страхових подій та інверсійним циклом виробництва;
- в). Виробництвом матеріальних благ;
- г). Залежністю від значних кредитів.

13. Використання PEST-аналізу при розробці стратегії страхової компанії дає можливість:

- а). Ідентифікувати фактори зовнішнього середовища, які можуть вплинути на бізнес у майбутньому;
- б). Визначити точну суму страхового відшкодування за конкретним випадком;

в). Оцінити професійну придатність конкретного страхового агента;

г). Визначити рейтинг страховика.

14. Інверсія циклу в страхуванні означає:

а). Отримання оплати (премії) після надання послуг;

б). Отримання оплати (премії) до моменту фактичного виконання зобов'язань;

в). Повернення страхової премії клієнту;

г). Сплата податків до початку календарного року.

15. Модель COSO аналізу у страховій компанії використовується для:

а). Тільки для розрахунку страхових тарифів;

б). Побудови комплексної системи управління ризиками, що охоплює всі рівні організації;

в). Виключно для автоматизації бухгалтерського обліку;

г). Захисту власності компанії.

16. Ситуаційне завдання:

Компанія хоче впровадити ШІ для андеррайтингу.

Хто розробляє та приймає остаточне рішення щодо етичності використання персональних даних?

а). Маркетинговий відділ;

б). Системний адміністратор;

в). Комплаєнс-офіцер разом із радою директорів;

г). Голова правління.

17. Знайдіть пару

Стратегічний рівень управління	управління щоденними бізнес-процесами страховика.
Страховий менеджмент	формування довгострокових цілей СК та шляхів їх досягнення.

Операційний менеджмент	зацікавлені сторони (страхувальники, акціонери, регулятор, персонал).
Стейкхолдери страхової компанії	система взаємовідносин між органами управління страховика.
Корпоративне управління	система управління діяльністю СК з метою забезпечення його фінансової стійкості та конкурентоспроможності.

Відповіді:

№ тесту	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
відпо-відь	б	в	б	б	в	б	б	г	г	в	б	б	а	б	б	в

ТЕМА 2. КОМУНІКАЦІЇ ТА ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Що є основою «інформаційної прозорості» страховика згідно з вимогами МСФЗ 17?

- а). Рекламні повідомлення на сайті про послуги;
- б). Детальне розкриття інформації про очікувані грошові потоки та ризикові поправки;
- в). Повне засекречення фінансової звітності;
- г). Публікація лише позитивних відгуків клієнтів.

2. Який канал комунікації є найбільш ефективним для регулювання претензій покоління Z?

- а). Надіслання поштового листа;
- б). Особистий візит у головний офіс;
- в). Омніканальні чат-боти та мобільні застосунки;
- г). Оголошення в газеті.

3. Яку функцію виконує CRM-система в страховому менеджменті?

- а). Розрахунок заробітної плати бухгалтера;
- б). Управління життєвим циклом клієнта та систематизація взаємодії;
- в). Генерація випадкових страхових тарифів;
- г). Заміна антивірусного програмного забезпечення.

4. Що таке «вертикальна комунікація» в страховій компанії?

- а). Спілкування між агентами різних компаній;
- б). Передача інформації від правління до виконавців та навпаки;
- в). Неформальні розмови працівників на перерві;
- г). Листування з працівником Регулятора ринку страхування.

5. Як використання технології Blockchain впливає на інформаційне забезпечення у перестраховуванні?

- а). Створює загрозу повної втрати даних;
- б). Значно уповільнює обмін інформацією;
- в). Забезпечує незмінність даних та прозорість транзакцій між сторонами;
- г). Ця технологія використовується лише для випуску криптовалют.

6. Що є головною перешкодою для ефективної внутрішньої комунікації?

- а). Використання корпоративної пошти;
- б). Інформаційне перевантаження та фільтрація повідомлень;
- в). Виплата премій;
- г). Наявність у компанії власного сайту.

7. Яка інформація страховика є конфіденційною відповідно до регламенту GDPR?

- а). Адреса головного офісу компанії;
- б). Дані про стан здоров'я клієнта в договорах страхування;
- в). Об'єкт страхування;
- г). Прізвище голови Наглядової ради.

8. Для найбільш оптимального захисту баз даних застосовують:

- а). Ведення журналу входу в систему;
- б). Пароль на доступ до БД;
- в). Розмежування прав доступу до БД;
- г). Страхове копіювання.

9. Існують такі види інформаційних систем страхової діяльності:

- а). Автономні та залежні АРМ;
- б). Взаємопов'язані, автономні АРМ, корпоративна інформаційна система;
- в). Автономні, локальні АРМ, комплексні інформаційні системи;
- г). Жодної правильної відповіді.

10. Клієнт у стресовому стані телефонує повідомити про страховий випадок, але постійно відволікається на емоції та не може знайти номер поліса. Яка перша дія спеціаліста за протоколом HEARD?

- а). Вислухати клієнта, не перебиваючи;
- б). Попросити клієнта спочатку знайти всі документи;
- в). Одразу почати ставити уточнювальні запитання, щоб заповнити форму заявки;
- г). Перевести дзвінок на психологічну службу підтримки компанії.

11. Шум у процесі комунікації – це:

- а). Тільки гучна музика в офісі;
- б). Будь-які перешкоди, що спотворюють зміст повідомлення;
- в). Велика кількість вхідних дзвінків;
- г). Колега, який безперестанку розповідає про свої пригоди.

12. Який аспект комунікації страховика діє як компонент «S» (Social) у системі ESG?

- а). Оприлюднення стратегії щодо зменшення використання паперу в офісах;
- б). Ведення сторінки в Instagram;
- в). Звітність про структуру власності та бенефіціарів компанії;
- г). Повідомлення про політики гендерної рівності, інклюзивності та безпеки праці для персоналу.

13. Комунікаційний ризик «Грінвошинг» (Greenwashing) у страхуванні – це:

- а). Створення хибного враження про екологічність страхових продуктів або діяльності компанії;
- б). Процес переходу на електронний документообіг;
- в). Страхування посівів сільськогосподарських культур;
- г). Втрата зелених карт у рейтингу НБУ.

14. Інтеграція ESG-факторів у внутрішні комунікації страховика сприяє:

- а). Зниженню рівня лояльності співробітників;
- б). Формуванню відповідної корпоративної культури;
- в). Обов'язковому підвищенню вартості всіх страхових полісів;
- г). Позитивній атмосфері в колективі.

15. Оприлюднення ESG-звітності страхової компанії як інструмент комунікації спрямоване на:

- а). Інформування стейкхолдерів про сталий розвиток та соціальну відповідальність;
- б). Тільки на приховування фінансових збитків компанії;
- в). Виключно на рекламу нових продуктів страхування життя;
- г). Сприяння відомості страховика.

16. Ситуаційне завдання:

Клієнт залишив негативний відгук у соцмережах. Яка дія менеджера з комунікацій буде правильною?

- а). Видалити відгуки та заблокувати користувача;
- б). Ігнорувати відгук;
- в). Публічно надати аргументовану відповідь та запропонувати рішення;
- г). Написати у відповідь образливий коментар.

17. Знайдіть пару

Інформаційна асиметрія	взаємодія страховика з клієнтами, партнерами, регуляторами.
Зовнішні комунікації	цифровий інструмент управління відносинами з клієнтами.
CRM-система	обмін інформацією між підрозділами страхової компанії.
Внутрішні комунікації	захист інформаційних ресурсів страховика від цифрових загроз.
Кібербезпека	нерівномірний доступ сторін до інформації в страховому договорі.

Відповіді:

№ тесту	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
відпо-відь	б	в	б	б	в	б	б	в	б	а	б	г	а	б	а	в

ТЕМА 3. РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ, СТРУКТУРА Й ОРГАНИ УПРАВЛІННЯ

1. Яка структура управління є найбільш характерною для великої міжнародної страхової групи?

- а). Проста лінійна;
- б). Дивізійна (за географією або видами бізнесу);
- в). Кустарна;
- г). Відсутність будь-якої структури.

2. Хто здійснює безпосереднє оперативне керівництво діяльністю страхової компанії?

- а). Загальні збори акціонерів;
- б). Правління (виконавчий орган);
- в). Зовнішній аудитор;
- г). Головний бухгалтер.

3. Який ресурс страхової компанії є найбільш критичним в умовах цифровізації?

- а). Офісні приміщення в центрі міста;
- б). ІТ, аналітичні компетенції персоналу та дані;
- в). Велика кількість ксероксних машин;
- г). Паперові архіви.

4. Яка роль незалежних директорів у Наглядовій раді страховика?

- а). Виконання доручень генерального директора;
- б). Забезпечення об'єктивності контролю та захисту інтересів стейкхолдерів;
- в). Лобіювання інтересів компанії;
- г). Організація корпоративних свят.

5. Що входить до «нематеріальних активів» страхової компанії?

- а). Автопарк компанії;
- б). Бренд, ліцензії, клієнтська база та програмне забезпечення;
- в). Гроші на поточному рахунку;
- г). Меблі в кабінеті.

6. Яка модель управління передбачає поділ на «фронт-офіс» та «бек-офіс»?

- а). Функціональна модель;
- б). Процесно-орієнтована модель;
- в). Хаотична модель;
- г). Модель «однієї особи».

7. Відповідно до принципів корпоративного управління, що є обов'язковим для страховика?

- а). Наявність підрозділів внутрішнього аудиту та комплаєнсу;
- б). Відсутність заборгованості;
- в). Призначення на посади лише родичів власників;
- г). Наявність подвійної верифікації документів.

8. Комунікація – це...

- а). Зв'язок;
- б). Мовлення;
- в). Звітність;
- г). Жодної правильної відповіді.

9. При якій організаційній структурі страхової компанії підлеглий може отримати суперечливі непогоджені розпорядження?

- а). Лінійній;
- б). Функціональній;

- в). Лінійно-функціональний;
- г). Матричний.

10. «Нічого не робити» – це

- а). Принцип студентів 6-го курсу;
- б). Період життєвого циклу страхової компанії;
- в). Реакція на порівняння;
- г). Жодної правильної відповіді.

11. Ресурсний потенціал страховика включає:

- а). Гроші на рахунках і цінні папери;
- б). Трудові, фінансові, інформаційні та матеріальні ресурси;
- в). Необоротні активи та бази даних;
- г). Журнали та газети в приймальній директора компанії.

12. Що НЕ є допоміжними фінансовими послугами?

- а). Актуарні послуги, надання яких потребує авторизації відповідно до закону;
- б). Послуги, що є допоміжними до платіжних послуг;
- в). Послуги із врегулювання простроченої заборгованості споживачів;
- г). Жодної правильної відповіді.

13. Що таке аутсорсинг?

- а). Передача страховиком на підставі відповідного договору частини його функцій та/або окремих процесів іншій особі;
- б). Спонсорська підтримка футбольного клубу;
- в). Взяття на відповідальність частини ризиків іноземного страховика;
- г). Забезпечення дружньої атмосфери в колективі.

14. Що охоплює корпоративна культура страховика?

- а). Спільні цінності, традиції;

- б). Норми поведінки та взаємодії між працівниками;
- в). Продуктивність і бренд компанії;
- г). Спільні цінності, традиції, норми поведінки та взаємодії між працівниками, стиль роботи компанії.

15. Який вид корпоративної культури НЕ виділяють?

- а). Культура приналежності;
- б). Культура сили;
- в). Культура синтезу;
- г). Усі відповіді правильні.

16. Ситуаційне завдання:

Виник конфлікт інтересів між акціонером та виконавчим директором. Хто має його врегулювати?

- а). Профспілка працівників;
- б). Наглядова рада;
- в). Клієнтська підтримка;
- г). Зовнішній арбітр.

17. Знайдіть пару

Ресурсний потенціал страховика	використання цифрових технологій у страховій діяльності.
Правління	орган стратегічного контролю діяльності страхової компанії.
Іншуртех	професійні знання, навички та досвід персоналу страхової компанії.
Наглядова рада	виконавчий орган управління страховиком.
Людський капітал	сукупність фінансових, кадрових, інформаційних та технологічних ресурсів

Відповіді:

№ тесту	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
відпо- відь	б	б	б	б	б	б	а	б	г	б	б	г	а	г	б	б

ТЕМА 4. ПЛАНУВАННЯ В СТРАХОВИХ КОМПАНІЯХ

1. Який горизонт (період) охоплює стратегічне планування у страхуванні?

- а). 1 місяць;
- б). 1 рік;
- в). 3–5 років і більше;
- г). 24 роки.

2. Що таке «бюджетування» в контексті страхового планування?

- а). Процес написання рекламних текстів;
- б). Кількісне вираження планів (доходи, витрати);
- в). Виплата зарплати готівкою;
- г). Придбання і списання бланків полісів.

3. Який метод планування використовують для оцінки впливу екстремальних подій на капітал, відповідно до Solvency II?

- а). Метод інтуїції;
- б). Стрес-тестування;
- в). Просте арифметичне додавання;
- г). Випадковий вибір.

4. Що є головним показником успішності планування продажів у страхуванні життя?

- а). Кількість телефонних дзвінків;
- б). Обсяг сплачених премій та рівень пролонгації;
- в). Вартість таргетованої реклами;
- г). Кількість лайків у соцмережах.

5. Який вид планування фокусується на щоденних операціях відділів?

- а). Стратегічне;
- б). Оперативне (поточне);
- в). Глобальне;
- г). Календарне.

6. Послідовність страхових премій або страхових виплат, що здійснюються на початку кожного обумовленого періоду часу, – це:

- а). Навантаження;
- б). Ануїтет пренумерандо;
- в). Ануїтет постнумерандо;
- г). Жодної правильної відповіді

7. Який показник планується для оцінки ефективності витрат на ведення справи?

- а). Коефіцієнт збитковості (Loss Ratio);
- б). Коефіцієнт витрат (Expense Ratio);
- в). Термін дії ліцензії;
- г). Кількість вихідних днів.

8. На які питання відповідає процес планування?

- а). Що? Де? Коли?
- б). Чому? Хто? Скільки?
- в). Де? Куди? Як?
- г). Жодної правильної відповіді.

9. Що є принципом управління грошовими потоками?

- а). Інформативна вірогідність;
- б). Комунікація по низхідній;
- в). Прибутковість;
- г). Жодної правильної відповіді.

10. Плани, які мають чіткі, однозначні конкретно визначені цілі – це...

- а). Стратегія;
- б). Орієнтири;
- в). Бюджет;
- г). Бізнес-план;

11. Ключовий показник ефективності (KPI) для страхового агента – це переважно:

- а). Обсяг залучених страхових премій;
- б). Кількість випитої кави;
- в). Час перебування в офісі;
- г). Кількість постійних клієнтів.

12. Децентралізація планування означає:

- а). Складання планів тільки Генеральним директором;
- б). Залучення керівників підрозділів та філій до процесу планування;
- в). Відмову від будь-яких планів.
- г). Передача виконання процесів та операцій іншій компанії.

13. Візуальними інструментами для відстеження робочого процесу і плану є:

- а). Діаграма Ганта;
- б). Канбан;
- в). Календар.
- г). Усі відповіла правильні.

14. Які виділяють типи бізнес-плану?

- а). Започаткування страхового бізнесу;
- б). Вихід на іноземні ринки;
- в). Впровадження нового класу страхування;
- г). Усі відповіді правильні.

15. На який період страхові компанії в Україні зобов'язані складати план діяльності?

- а). 1 рік;
- б). 3 роки;
- в). 5 років;
- г). 10 років.

16. Ситуаційне завдання:

Прогноз показує зростання інфляції на 20%. Як це вплине на планування тарифів?

- а). Тарифи будуть знижені;
- б). Тарифи будуть переглянуті в бік підвищення;
- в). Тарифи не залежать від інфляції;
- г). Потрібно припинити планування.

17. Знайдіть пару

Стратегічне планування	документ, що відображає прогноз фінансових результатів.
КРІ (ключові показники ефективності)	процес планування доходів і витрат страхової компанії.
Фінансовий план	визначення довгострокових цілей розвитку страховика.
Сценарне планування	кількісні критерії оцінки досягнення цілей.
Бюджетування	розробка альтернативних варіантів розвитку подій.

Відповіді:

№ тесту	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
відпо-відь	в	б	б	б	б	б	б	б	а	г	а	б	г	г	б	б

ТЕМА 5. РЕГУЛЮВАННЯ СТРАХОВИХ ПРЕТЕНЗІЙ

1. Який етап є першим у процесі врегулювання збитку?

- а). Виплата грошового відшкодування;
- б). Повідомлення про настання страхового випадку;
- в). Оцінка ринкової вартості компанії;
- г). Судове засідання щодо врегулювання.

2. Що таке «абандон» у страхуванні майна?

- а). Передача страхувальником прав на пошкоджене майно страховикові в обмін на повне відшкодування;
- б). Повна відмова страховика платити за будь-якими умовами;
- в). Спеціальний податок на страхові виплати;
- г). Вид договору страхування відповідальності.

3. Як використання дронів (InsurTech) сприяє врегулюванню збитків у сільському господарстві?

- а). Доставляють поліси фермерам;
- б). Швидко та точно оцінюють площі пошкоджених посівів;
- в). Відлякують шкідників і зменшують ризик пошкодження врожаїв;
- г). Здійснюють трансляцію реклами над полями.

4. Який документ НЕ приймається до уваги при врегулюванні збитків при страхуванні майна?

- а). Страховий поліс;
- б). Акт про страховий випадок;
- в). Рішення суду;
- г). Трудова книжка клієнта.

5. Що означає термін «франшиза» в процесі виплати страхового відшкодування?

- а). Дозвіл на використання торгової марки;
- б). Частину збитків, що не відшкодовується страховиком згідно з договором;
- в). Комісія страхового агента.
- г). Державний збір із суми виплати.

6. У чому полягає зміст поняття «суброгація»?

- а). Повторне страхування одного й того самого об'єкта;
- б). Перехід до страховика прав вимоги до особи, винної у збитках;
- в). Процес навчання страхових комісарів;
- г). Відмова від перестрахування.

7. Яка роль аджастера у процесі врегулювання збитків?

- а). Продаж нових договорів страхування;
- б). Незалежна оцінка причини та розміру збитків;
- в). Юридичний захист страховика в суді;
- г). Розробка ІТ-архітектури компанії.

8. Для якого класу страхування характерний принцип страхування – суброгація?

- а). Видам ЗДСС;
- б). Довгострокового страхування життя;
- в). Страхування відповідальності;
- г). Майнового страхування.

9. Впродовж якого періоду страхувальник повинен повідомити страховика про настання страхового випадку за договором страхування від нещасних випадків

- а). Одразу як це відбудеться;
- б). 1 місяця з дня настання;

- в). 1 року з дня настання;
- г). Жодної правильної відповіді

10. Який фактор не буде впливати на виплату за договором медичного страхування?

- а). Дотримання процедури звернення;
- б). Обрана програма та обмеження відповідальності;
- в). Франшиза;
- г). Рівень відновлення здоров'я клієнта.

11. За договором ОСЦПВВТЗ прямому врегулюванню підпадає:

- а). Шкода завдана майну потерпілого;
- б). Шкода завдана життю і здоров'ю потерпілого;
- в). Шкода завдана майну, життю і здоров'ю потерпілого;
- г). Шкода завдана життю винуватця шкоди.

12. Який розділ договору страхування чи перестрахування дає можливість захистити інтереси учасників договору при виникненні спірних питань:

- а). Розрахунок страхових / перестрахових премій;
- б). Бордеро;
- в). Застереження (Clause);
- г). Пренумерандо.

13. Якщо збиток у результаті ДТП виплачує страхова компанія постраждалого, а потім узгоджує питання зі страховиком винуватця аварії, то це називається...:

- а). Абандон;
- б). Регрес;
- в). Пряме врегулювання збитків;
- г). Шомаж.

14. Асистанс – це:

- а). Клас страхування життя;
- б). Перелік послуг з надання допомоги потерпілим клієнтам (технічної, медичної, правової тощо);
- в). Штраф за несвоєчасну оплату;
- г). Помічник Генерального директора.

15. Які можуть бути причини затримки виплати страхового відшкодування при страхуванні вантажів?

- а). Надання письмового повідомлення перевізникам;
- б). Незбереження пошкодженого вантажу;
- в). Подання повної документації;
- г). Вчасне повідомлення страховика.

16. Ситуаційне завдання:

Клієнт надав фальсифіковані чеки про ремонт авто. Як має діяти відділ регулювання у цій ситуації?

- а). Виплатити суму, щоб не конфліктувати;
- б). Відмовити у виплаті та передати матеріали до правоохоронних органів;
- в). Попросити клієнта переписати чеки;
- г). Зменшити суму виплати до 25%.

17. Знайдіть пару

Андеррайтинг збитків	цифрова система управління врегулюванням збитків.
Фрод у страхуванні	фахівець з оцінки розміру страхових збитків.
Loss adjuster	вимога страхувальника щодо виплати страхового відшкодування.
Claims management system	аналіз обґрунтованості страхового випадку.
Страхова претензія	навмисні дії з метою незаконного отримання виплат.

Відповіді:

№ тесту	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
відпо- відь	б	а	б	г	б	б	б	г	в	г	а	в	в	б	б	б

ТЕМА 6. УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ СТРАХОВИКА**1. Що таке «ризик-апетит» страхової компанії?**

- а). Кількість продуктів харчування в буфеті офісу;
- б). Рівень ризику, який компанія готова прийняти без шкоди для досягнення своїх цілей;
- в). Бажання клієнтів купувати поліси;
- г). Відсутність будь-яких ризиків у діяльності.

2. Який ризик пов'язаний із невідповідністю діяльності та зобов'язань за термінами та валютою?

- а). Операційний ризик;
- б). Ринковий ризик;
- в). Репутаційний ризик;
- г). Юридичний ризик.

3. Який метод використовують для передачі частини великого ризику іншим компаніям?

- а). Франчайзинг;
- б). Перестраховування;
- в). Кредитування;
- г). Знижки.

4. Що належить до операційних ризиків страховика?

- а). Зміна курсу валют;
- б). Збої в ІТ-системах та помилки персоналу;
- в). Зміна ставок оподаткування;
- г). Падіння ціни на акції.

5. Яку роль відіграє процес ORSA (Own Risk and Solvency Assessment) відповідно до Solvency II?

- а). Внутрішня самооцінка ризиків та достатності капіталу;
- б). Державний аудит діяльності компанії;
- в). Перевірка ліцензій страхових агентів;
- г). Оцінка задоволеності клієнтів.

6. Що таке «кумуляція ризику»?

- а). Процес накопичення прибутку;
- б). Зосередження великої кількості застрахованих об'єктів в одній зоні можливого лиха;
- в). Збільшення кількості акціонерів;
- г). Зниження страхових тарифів.

7. Який інструмент використовують для ідентифікації ризиків у менеджменті?

- а). Карта (матриця) ризиків;
- б). Штатний розклад;
- в). Платіжний календар;
- г). Чат GPT.

8. Який метод моделювання збитків є найбільш доречним для оцінки ризику «товстих хвостів» (Fat-tailed distribution) при катастрофічних ризиках?

- а). Розподіл Пуассона для частоти збитків та розподіл Парето для тяжкості збитків;
- б). Лінійна екстраполяція даних за останні 2 роки;
- в). Нормальний розподіл (Гаусса) з імовірністю 95%;
- г). Розрахунок середнього арифметичного значення за 10 років.

9. Згідно з моделлю управління ризиками «Три лінії» (раніше «Три лінії захисту») за що відповідає актуарій та ризик-менеджер?

- а). За першу лінію (безпосередній продаж та андеррайтинг);
- б). За другу лінію (моніторинг, контроль та встановлення лімітів ризику);
- в). За третю лінію (незалежний внутрішній аудит);
- г). За зовнішній нагляд зі сторони Національного банку.

10. Який тип перестрахування є найбільш ефективним для захисту від ризику накопичення внаслідок конкретної події (наприклад, урагану)?

- а). Квотне перестрахування;
- б). Непропорційне перестрахування «Ексцедент збитку на подію»;
- в). Перестрахування на базі ексцеденту суми;
- г). Непропорційне перестрахування «Ексцедент збитковості».

11. Селекція ризиків — це:

- а). Прийняття на страхування абсолютно всіх об'єктів;
- б). Відбір ризиків з урахуванням формування збалансованого портфеля;
- в). Вибір кольору бланків полісів;
- г). Імітація умов виникнення ризиків.

12. Технічні резерви створені для:

- а). Ремонту офісної техніки;
- б). Забезпечення майбутніх виплат за договорами страхування;
- в). Придбання цінних паперів
- г). Вони прописані «суто на папері».

13. Які є методи управління ризиками?

- а). Уникнення; зменшення; прийняття; передача;
- б). Уникнення, ігнорування, пристосування;
- в). Ігнорування, попередження;
- г). Прийняття, попередження, пристосування.

14. Що НЕ є етапом управління ризиками інформаційної безпеки та конфіденційності за NIST RMF?

- а). Категоризація системи;
- б). Вибір засобів контролю безпеки;
- в). Моніторинг;
- г). Зовнішній аудит.

15. Що може бути фактором профілактики ризику андеррайтингу?

- а). Точність даних та ретельна оцінка ризиків;
- б). Дотримання політик та документація;
- в). Чітко структуровані договори страхування;
- г). Усі відповіді правильні.

16. Ситуаційне завдання:

Компанія виявляє, що кібератаки на фінансові установи почастишали. Яка стратегія управління ризиком страховика буде найбільш доречною?

- а). Ігнорування (ризик малоймовірний);
- б). Мінімізація (інвестиції в кібербезпеку та навчання персоналу);
- в). Збільшення премій для всіх клієнтів;
- г). Закриття всіх онлайн-сервісів.

17. Знайдіть пару

Ризик-менеджмент	ймовірність настання страхового випадку
ORSA (Own Risk and Solvency Assessment)	рівень ризику, прийнятний для страхової компанії.
Перестраховування	система ідентифікації, оцінки та контролю ризиків.
Страховий ризик	внутрішня оцінка ризиків і платоспроможності.
Risk appetite	передача частини ризиків іншому страховикові.

Відповіді:

№ тесту	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
відповідь	б	б	б	б	а	б	а	а	б	б	б	б	а	г	а	б

ТЕМА 7. УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СТІЙКІСТЮ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ

1. Що є основною гарантією фінансової стійкості страховика?

- а). Велика кількість офісів;
- б). Наявність достатніх страхових резервів та власного капіталу;
- в). Висока заробітна плата менеджменту;
- г). Яскрава зовнішня реклама.

2. Які активи страховика вважаються «високоліквідними»?

- а). Нерухомість;
- б). Кошти на розрахункових рахунках;
- в). Дебіторська заборгованість більше 1 року;
- г). Державні зобов'язання.

3. Який показник визначає здатність компанії покрити всі зобов'язання власними активами?

- а). Коефіцієнт платоспроможності;
- б). Коефіцієнт плинності кадрів;
- в). Кількість укладених договорів;
- г). Середня страхова сума.

4. До аквізиційних витрат страховика можуть входити:

- а). Витрати на сплату податку на дохід за договорами;
- б). Матеріальні витрати, що виникають під час укладання та пролонгації договорів;
- в). Витрати на комісійну (агентську, брокерську) винагороду страховим посередникам;
- г). Усі відповіді правильні.

5. Згідно з директивою Solvency II, розрахунок капіталу базується на:

- а). Історичній вартості активів;
- б). Ринковій оцінці активів та зобов'язань;
- в). Вказівках аудиторської служби;
- г). Бажанні головного бухгалтера.

6. Як впливає дебіторська заборгованість агентів на платоспроможність компанії?

- а). Покращує її, бо це майбутні гроші;
- б). Може погіршувати її, якщо вона є простроченою та неліквідною;
- в). Не має ніякого впливу;
- г). Впливає лише на кількість паперу в офісі.

7. Яка інвестиційна політика страховика є найбільш зваженою?

- а). Інвестування всіх коштів у високоризикові стартапи;
- б). Диверсифікація активів з дотриманням принципів безпеки, ліквідності та прибутковості;

- в). Зберігання всіх грошей готівкою в сейфі;
- г). Надання кредитів всім охочим.

8. Як стандарт МСФЗ 17 трактує «Маржу за контрактними послугами» (CSM) у структурі страхових зобов'язань?

- а). Як негайний прибуток, що визнається в день підписання контракту;
- б). Незароблений прибуток, який компанія очікує отримати від надання послуг;
- в). Штраф за розірвання договору клієнтом;
- г). Частину капіталу, що не підлягає оподаткуванню.

9. Що таке «найкраща оцінка відповідальності» (BEL) відповідно до вимог Solvency II?

- а). Максимально можлива сума виплат за договором;
- б). Ймовірно зважене середнє майбутніх грошових потоків з урахуванням часової вартості грошей;
- в). Сума премій, які СК планує зібрати наступного року;
- г). Оцінка вартості майна страховика при ліквідації.

10. Яка роль гравця «Risk Margin» у розрахунку технічних резервів для Solvency II?

- а). Це прибуток, який розподіляється між акціонерами;
- б). Це резерв на випадок інфляції понад 50%;
- в). Це комісійні, що виплачуються страховим агентам;
- г). Це сума, необхідна для передачі страхових зобов'язань іншій компанії (вартість капіталу для покриття ризиків). у разі банкрутства страховика.

11. Прийнятний регулятивний капітал страховика складається з:

- а). Статутного капіталу, резервів, прийнятних активів;
- б). Статутного капіталу та нерозподіленого прибутку;

- в). Резервів страховика;
- г). Дебіторської заборгованості та коштів на рахунках.

12. Диверсифікація активів – це:

- а). Вкладення всіх коштів в один банк для більшого прибутку;
- б). Розподіл коштів між великою кількістю видів інвестицій для зменшення ризику;
- в). Зберігання грошей у касі;
- г). Доручення коштів інвестиційній компанії.

13. Збитковість страхової суми – це:

- а). Відношення суми виплачених страхових відшкодувань до загальної страхової суми всіх застрахованих об'єктів;
- б). Перевищення страхової суми над відшкодуванням;
- в). Штраф від регулятора;
- г). Частка участі перестраховика.

14. Складовими регулятивного капіталу є:

- а). Субординований борг терміном більше 5 років;
- б). Дебіторська заборгованість;
- в). ОВДП.
- г). Усі відповіді правильні.

15. Мінімальне значення статутного капіталу в розмірі 48 млн. грн. повинне бути у:

- а). Перестраховиків;
- б). Лайфових страховиків;
- в). Нон-лайфових страховиків, що здійснюють 10-15 класи страхування.
- г). Усі відповіді правильні.

16. Ситуаційне завдання:

Компанія виявила недостатність коштів страхових резервів. Яке рішення має прийняти менеджмент?

- а). Виплатити дивіденди акціонерам;
- б). Провести докапіталізацію та перерахувати резерви відповідно до актуальних даних;
- в). Зменшити суми виплат клієнтам у два рази.
- г). Видалити інформацію про частину договорів з бази.

17. Знайдіть пару

Інвестиційна політика	фінансовий буфер для покриття ризиків.
Страхові резерви	європейська система регулювання платоспроможності страховиків.
Solvency II	здатність виконувати зобов'язання за страховими договорами.
Фінансова стійкість страховика	правила розміщення страхових резервів.
Капітал платоспроможності	кошти для майбутніх страхових виплат.

Відповіді:

№ тесту	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
відповідь	б	б	а	г	б	б	б	б	б	г	а	б	а	а	г	б

ТЕМА 8. ФІНАНСОВИЙ МОНІТОРИНГ У СТРАХОВИХ КОМПАНІЯХ

1. У чому полягає основне призначення фінансового моніторингу у сфері страхування?

- а). Оцінка прибутковості інвестицій;
- б). Запобігання легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом та фінансування тероризму;
- в). Контроль за часом приходу працівників на роботу;
- г). Перевірка правильності нарахування ПДВ.

2. Хто такий «РЕР» (публічно значуща особа) ?

- а). Дуже популярний блогер в TikTok;
- б). Особа, що займала або займає високі державні посади (або її батьки);
- в). Будь-який клієнт, який купив дорогий поліс;
- г). Працівник податкової служби.

3. Ознаки проведення страховою компанією підозрілої діяльності:

- а). Неподання у встановлений термін податкової та фінансової звітності;
- б). Створення умов для штучного банкрутства;
- в). Часта зміна головного комплаєнс-менеджера;
- г). Жодної правильної відповіді.

4. Яка операція для страховика може вважатися підозрілою з точки зору фінмоніторингу?

- а). Регулярна оплата поліса автоцивілки банківською картою;
- б). Сплата страхової премії готівкою у великому розмірі з подальшим швидким розірванням договору;
- в). Перегляд умов договору за ініціативи компанії;
- г). Звернення клієнта за консультацією.

5. Страховик як суб'єкт первинного фінансового моніторингу повинен повідомити Держфінмоніторинг про підозрілі фінансові операції, або спроби їх проведення впродовж :

- а). 12 годин;
- б). 3 днів з дня реєстрації операції або спроби їх проведення;
- в). негайно після виникнення підозр;
- г). Жодної правильної відповіді.

6. Що таке «ризик-орієнтований підхід» у фінмоніторингу?

- а). Перевірка лише тих клієнтів, які не подобаються менеджеру;
- б). Приділення більшої уваги клієнтам та операціям, які мають вищий ризик відмивання коштів;
- в). Відмова від страхування будь-яких ризиків;
- г). Автоматичне схвалення всіх операцій.

7. Яка роль фахівця «спеціально уповноважена особа» в страховій компанії?

- а). Продаж полісів страхування життя Вір-клієнтам;
- б). Відповідальність з організації та проведення фінмоніторингу в компанії;
- в). Нарахування заробітної плати;
- г). Проведення тренінгів з продажів.

8. Які критерії ризику повинен враховувати фахівець страхової компанії з фінансового моніторингу при застосуванні ризик-орієнтованого підходу?

- а). Кількість працівників клієнта-юридичної особи;
- б). Спосіб отримання страхової послуги;
- в). Доходи фізичної особи;

г). Жодної правильної відповіді.

9. Регуляторні технології (RegTech) передбачають:

- а). Моніторинг транзакцій;
- б). Виявлення незвичайної активності при поданні звітів;
- в). Спрощення нормативно-правової відповідальності;
- г). Усі відповіді правильні.

10. Інтегроване регулювання страхової діяльності – це:

- а). Переважання регулювання діяльності страховиків над іншими фінансовими інститутами;
- б). Об'єднання органів нагляду за банківською та страховою діяльністю;
- в). Розмежування дій органів страхового та банківського нагляду;
- г). Жодної правильної відповіді.

11. Принцип «Знай свого клієнта» (KYC) передбачає:

- а). Знати імена родичів клієнта;
- б). Пам'ятати день народження клієнта;
- в). Ідентифікацію, верифікацію та вивчення джерел походження коштів клієнта;
- г). Спілкуватися з клієнтом раз на місяць.

12. Який фактор буде вказувати, що контрагент НЕ пройшов верифікацію?

- а). У відкритих джерелах відсутні негативні відомості про контрагента, його керівництво і засновників;
- б). У ЗМІ наявна інформація про контрагента та відгуки його клієнтів;
- в). Наявна інформація про стягнення боргу;
- г). Відсутня інформація про ділову репутацію контрагента.

13. Що НЕ є наслідком податкового ризику?

- а). Внесення до санкційного списку;
- б). Скасування ліцензії;
- в). Позапланова перевірка;
- г). Кримінальне провадження.

14. Питома вага операцій страхових компаній, що підлягають фінансовому моніторингу, у загальному обсязі повідомлень небанківського сектору, з року в рік коливається в межах:

- а). 92-95%;
- б). 10-12%;
- в). 73-75%;
- г). 47-50%

15. Практика некоректного чи недобросовісного продажу страхових продуктів або фінансових послуг – це ...

- а). Франшиза;
- б). Шомаж;
- в). Місселінг;
- г). Фішинг.

16. Ситуаційне завдання:

Клієнт просить виплатити страхове відшкодування на рахунок третьої особи в офшорній зоні без належних підстав. Ваші дії?

- а). негайно виконати прохання, щоб задовольнити вимогу клієнта;
- б). заблокувати операцію та повідомити; Держфінмоніторинг для проведення перевірки.
- в). Попросити клієнта доплатити комісію за переказ;
- г). Запросити від клієнта письмове обґрунтування даного переказу.

17. Знайдіть пару

Підозріла фінансова операція	ідентифікація та верифікація клієнтів.
Фінансовий моніторинг	транзакція, що має ознаки незаконної діяльності.
Комплаєнс	система запобігання відмиванню коштів і фінансуванню тероризму.
KYC (Know Your Customer)	міжнародна організація з протидії фінансовим злочинам.
FATF	дотримання законодавчих і регуляторних вимог.

Відповіді:

№ тесту	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Відпо-відь	б	б	а	б	в	б	б	б	б	а	в	в	б	в	в	б

МІНІКЕЙСИ

1. Страхова компанія планує вийти на ринок кіберстрахування. Визначте, на якому рівні менеджменту ухвалюється рішення. Які завдання отримують працівники, залучені в команду із різних підрозділів?

2. Після масового страхового випадку клієнти активно звертаються до компанії через сайт, чат-бот і кол-центр. Частина клієнтів отримує суперечливу інформацію. Визначте, яка проблема комунікації виникла і як її вирішити.

3. Компанія інвестує в автоматизацію андеррайтингу, але водночас стикається з нестачею кваліфікованих фахівців і зростанням навантаження на правління. Визначте, які ресурси є критичними для розвитку компанії.

4. Страховик готує план діяльності на наступні три роки з урахуванням можливого зростання інфляції та зміни законодавства. Визначте, які інструменти та методи планування будуть використані.

5. Клієнт подав заяву на виплату за договором автокаско. Система виявила нетипову поведінку під час дорожнього руху і справа була передана на додаткову перевірку. Визначте, які інструменти допоможуть виправдано зменшити втрати компанії.

6. Страхова компанія швидко наростила портфель страхування аграрних ризиків і зіткнулася з концентрацією збитків. Визначте, які дії необхідно провести для збереження платоспроможності за даним класом страхування.

7. Регулятор вимагає підтвердити достатність капіталу з урахуванням нових нормативів платоспроможності. Поясніть, які показники є ключовими для оцінки фінансової стійкості компанії.

8. Під час виплати страхового відшкодування виявлено складну структуру бенефіціарів і нетипові фінансові операції. Визначте, які дії має здійснити страховик згідно з вимогами комплаєнсу.

Список рекомендованих джерел

1. Про страхування: Закон України від 18.11.2021 р. №1909-IX. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20#Text>
2. Про фінансові послуги та фінансові компанії : Закон України від 14.12.2021 р. № 1953 IX. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1953-20#Text>
3. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 01.07.2021 р. 361-IX. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
4. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення : Закон України від 24.05.2022 р. №361-IX. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text>
5. Про інформацію Закон України від 15.06.2022 р. №2657-XII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>
6. Положення про здійснення установами фінансового моніторингу: Постанова НБУ від 28.07.2020 р. № 107. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0107500-20#Text>
7. Про врегулювання діяльності учасників ринку небанківських фінансових послуг, небанківських фінансових груп, учасників платіжного ринку, колекторських компаній та юридичних осіб, які отримали ліцензію на надання банкам послуг з інкасації : Постанова НБУ від 06 березня 2022 р. №39. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0039500-22#Text>
8. Про затвердження Положення про здійснення безвиїзного нагляду за діяльністю з надання фінансових та супровідних послуг : Постанова НБУ від 14.12.2023 № 162. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0162500-23#Text>

9. Аранчій В. І., Остапенко О. М., Остапенко Т. М., Страховий менеджмент: навч. посіб. Полтава: ПДАА, 2018. 252 с.

10. *Фінанси, банківська справа та страхування. Управління фінансами : мікро- і макрорівень : підручник для магістрів / за ред. проф. П. О. Нікіфорова, доц. Н. А. Бак. Чернівці, 2021. с. 177-235.*

Офіційні сайти органів державного управління України:

1. Державна служба фінансового моніторингу - <https://fiu.gov.ua/>
2. Кабінет Міністрів України – [http:// www.kmu.gov.ua](http://www.kmu.gov.ua)
3. Ліга страхових організацій України – uainsur.com
4. Міністерство фінансів України – <http://www.minfin.gov.ua>
5. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку України - www.nssmc.gov.ua
6. Національний банк України – [http:// www.nbu.gov.ua](http://www.nbu.gov.ua)

Офіційні сайти міжнародних фінансових організацій:

1. International Association of Insurance Supervision – <https://www.iaisweb.org/>
2. International organization of actuaries – <https://www.actuaries.org/iaa>
3. International Society for Risk Analysis – <https://www.sra.org/>
4. Європейська федерація страхових посередників (BIPAR) – <https://www.bipar.eu/en/home>
5. FATF – <https://www.fatf-gafi.org/>
6. MONEYVAL – <https://www.coe.int/en/web/moneyval>
7. Група наглядачів Міжнародного фінансового центру – <http://gifcs.org/>

Навчальне видання

СТРАХОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Тестові завдання

Укладач **КУЧЕРІВСЬКА** Софія Степанівна

Відповідальний за випуск **В. М. Харабара**

Літературне редагування **О. В. Колодій**

Підписано до друку 12.06.2026. Формат 60х84/16

Електронне видання.

Ум.-друк. арк. 2,4. Обл.-вид. арк. 2,6. Зам. Н-064.

Видавництво Чернівецького національного університету

імені Юрія Федьковича

58002, м. Чернівці, вул. Коцюбинського, 2.

e-mail: ruta@chnu.edu.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 891 від 08.04.2002.